INSTYTUT BADAŃ EDUKACYJNYCH
Państwowy Instytut Badawczy

Protokół z XIV posiedzenia
Rady ds. monitorowania wdrażania reformy oświaty

im. Komisji Edukacji Narodowej

17 września 2026 r. godz. 12:00
Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy
ul. Górczewska 8, Warszawa

Członkowie Rady uczestniczący w posiedzeniu:

1. Przewodnicząca – dr Anna Beata Kwiatkowska, prof. UMK – Rada ds. Informatyzacji Edukacji MEN – Przewodnicząca Rady
2. Prof. Inetta Nowosad – Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk – Druga Wiceprzewodnicząca Rady
3. Elżbieta Strzemieczna – Instytut Badań Edukacyjnych – Państwowy Instytut Badawczy – Sekretarz Rady
4. Prof. Józefa Bałachowicz – Komitet Nauk Pedagogicznych Polskiej Akademii Nauk – Członkini Rady
5. dr Karol Dudek-Różycki – Polskie Stowarzyszenie Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych – Członek Rady
6. Adam Dżumaga – Konfederacja Lewiatan – Członek Rady
7. Mirosław Kowalczyk – Rada Dyrektorów Szkół Podstawowych i Liceów Ogólnokształcących
8. Dorota Obidniak – Związek Nauczycielstwa Polskiego – Członkini Rady
9. Krzysztof Obrębski – Centralna Komisja Egzaminacyjna – Członek Rady
10. Mariusz Potasz – Rada Dyrektorów Szkół Podstawowych i Liceów Ogólnokształcących – Członek Rady
11. Wojciech Radziwiłowicz – Fundacja Odyssey of the Mind Polska – Członek Rady
12. Agata Saracyn – Związek Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej – Członkini Rady
13. Aneta Tombarkiewicz-Olszewska – Śląskie Stowarzyszenie Mediatorów Rodzinnych – Członkini Rady
14. Elżbieta Urbańska-Golec – Rada Dyrektorów Szkół i Placówek Szkolnictwa Branżowego – Członkini Rady
15. Monika Wojciechowska – Rada Edukacji Finansowej
16. prof. Tamar Zacharuk – Konferencja Rektorów Akademickich Szkół Polskich – Członkini Rady

Obserwatorzy prac Rady z administracji rządowej uczestniczący w posiedzeniu:

16. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
17. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego
18. Ministerstwo Sportu i Turystyki

Obecni poza członkami Rady:

- Emilia Kowalczyk-Rumak – ORE
- Iwona Leszczyńska – IBE PIB
- Aleksandra Kowalska – IBE PIB
- Marcin Marciniak-Mierzejewski – IBE PIB

Porządek obrad:

1. Otwarcie posiedzenia i omówienie porządku obrad
2. Sprawozdanie z prac nad podstawami programowymi dla szkół ponadpodstawowych
3. Informacja IBE PIB na temat realizowanych projektów
4. Przyjęcie stanowiska Rady w sprawie istniejącego standardu kształcenia nauczycieli i jego realizacji przez wyższe uczelnie oraz konieczności powołania międzyresortowego zespołu roboczego do spraw jakości kształcenia nauczycieli
5. Sprawozdanie ze szkoleń dla nauczycieli i wdrażania Reformy26 – ORE Informacja na temat nowych zasad recenzji metodycznej
6. Ustalenie kolejnych terminów i sprawy różne

Przebieg posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia i omówienie porządku obrad

- Przewodnicząca Rady Anna Beata Kwiatkowska otworzyła XIV posiedzenie Rady. Przywitała członków oraz powitała przedstawicielkę Ośrodka Rozwoju Edukacji (ORE), wicedyrektor Emilię Kowalczyk-Rumak.
- Porządek obrad został przyjęty bez zmian.

2. Sprawozdanie z prac nad podstawami programowymi dla szkół ponadpodstawowych

- Sekretarz Rady Elżbieta Strzemieczna przedstawiła aktualny stan prac nad podstawami projektowymi dla szkół ponadpodstawowych oraz poinformowała, że opiniowanie podstaw programowych przez Radę odbędzie się w trybie obiegowym ze względu na ograniczenia czasowe.
- Głosy w dyskusji:
    - Przewodnicząca Rady dr Anna Beata Kwiatkowska podkreśliła wagę kształcenia matematycznego i zwróciła uwagę na zbyt małą liczbę godzin matematyki przewidzianą w klasach pierwszych w projekcie ramowych planów nauczania. Wskazała, że matematyka stanowi niezbędny aparat do zrozumienia innych przedmiotów i zapytała, dlaczego dotychczasowe stanowiska Rady w tej sprawie nie zostały uwzględnione.
    - Sekretarz Rady wyjaśniła, że do ramowego planu nauczania dodano przedmioty: rozumowanie matematyczne oraz matematykę wyższą. Dodanie do planu kolejnej godziny matematyki w klasie pierwszej wymagałoby zabrania jej z innego przedmiotu.
    - Przewodnicząca zauważyła, że pozostawienie 3 godzin matematyki to zbyt mało w stosunku do dotychczasowej praktyki szkolnej. Zgodnie z zapisami w Profilu absolwenta i badaniami europejskimi, kształcenie matematyczne musi być wzmocnione.
    - Według przedstawicielki IBE PIB Magdaleny Radwan-Rohrenschef, proponowane przedmioty do wyboru pozwolą uczniom podtrzymać i rozwijać pasję matematyczną, a także budować rozumowanie matematyczne bez wprowadzania zajęć rozszerzonych w pierwsze klasie. Elżbieta Strzemieczna

dodała, że ogólna liczba godzin matematyki w podstawie programowej nie uległa zmianie w stosunku do aktualnych planów ramowych.
- Członkini Rady poparła konieczność wzmocnienia nauczania matematyki w klasie pierwszej. Powołała się przy tym na wnioski z raportu PISA.
- Wiceprzewodnicząca Rady prof. Inetta Nowosad zwróciła uwagę na to, że przyjęte rozwiązania w zakresie przedmiotów do wyboru zwiększają autonomię dyrektorów i uczniów, ale bez wpływu na autonomię nauczycieli.
- Sekretarz Rady wyjaśniła, że większa autonomia nauczyciela dotyczy mi.in. możliwości wyboru tematów dla klasy w kontekście otoczenia i społeczności lokalnej.
- Członek Rady zadał pytanie o obecność historii regionalnej w komponencie historycznym podstawy programowej.
- Członkini Rady zwróciła uwagę na przedmiot Biznes i Zarządzanie (BiZ), i zaapelowała o umieszczenie go w 1 klasie.
- Członek Rady wyraził przekonanie, że dodatkowa godzina matematyki dałaby czas na ćwiczenia matematyczne i w konsekwencji zapobiegałaby rozwojowi analfabetyzmu matematycznego. Pozytywnie ocenił powrót do założenia, że o decyzję o rozłożeniu części godzin podejmuje dyrektor.
- Wiceprzewodniczący dr Tomasz Gajderowicz wyjaśnił cel wprowadzenia dwóch wspomnianych wyżej przedmiotów matematycznych: rozumowanie matematyczne przygotowuje do poziomu akademickiego, natomiast matematyka wyższa obejmuje zagadnienia bardziej złożone.
- Sekretarz Rady poinformowała, że podstawa programowa historii zawiera wątek regionalny i odniesienia do najbliższego otoczenia.
- Przewodnicząca Rady podsumowała dyskusję, proponując dalsze działania Rady w sprawie kształcenia matematycznego, w tym wystosowanie nowego stanowiska i ewentualne spotkanie z Minister Edukacji.

3. Informacja IBE PIB na temat realizowanych projektów

- Wiceprzewodniczący Rady nawiązali do wyników badania PISA oraz rozwiązań zagranicznych (np. w Singapurze, gdzie postawienie na matematykę przyniosło sukces w innych dziedzinach).
- Przewodnicząca Rady zwróciła uwagę na brak badań nad rolą i autorytetem nauczyciela.
- Członek Rady omówił problem zauważalnego spadku zaangażowania nauczycieli w pracę po uzyskaniu stopnia nauczyciela dyplomowanego. Poruszył też zagadnienie niedostatecznego przygotowania praktykantów do pracy z młodzieżą.
- Wiceprzewodnicząca Rady, na przykładzie materiałów edukacyjnych z Singapuru, zaproponowała wzmocnienie funkcji wychowawczej szkoły i sposoby włączania rodziców w edukację dzieci.

4. Przyjęcie stanowiska Rady w sprawie istniejącego standardu kształcenia nauczycieli i jego realizacji przez wyższe uczelnie oraz konieczności powołania międzyresortowego zespołu roboczego do spraw jakości kształcenia nauczycieli

- Wiceprzewodnicząca Rady zaprezentowała aktualną wersję Stanowiska.
- Głosy w dyskusji:
    - Członkini Rady podkreśliła potrzebę zmiany modelu kształcenia nauczycieli i powiązania go z systemem doskonalenia. Poruszyła również problem wypalenia zawodowego w tej grupie.
    - Członek Rady zgłosił zastrzeżenie dotyczące nieprecyzyjnego zapisu w cz. 4 pkt 11. Zaproponował rozważenie postulatu, by studia podyplomowe mogły być prowadzone wyłącznie przez uczelnie prowadzące stacjonarne studia nauczycielskie.
    - Wiceprzewodnicząca Rady wskazała na konieczność traktowania kształcenia nauczycieli jako procesu całożyciowego oraz prowadzenia studiów nadających kwalifikacje nauczycielskie wyłącznie w trybie dziennym.
    - Członkowie Rady odnieśli się do kwestii relacji nauczyciel-uczeń oraz języka opisującego organizację procesu uczenia się.
- Przeprowadzono głosowanie nad przyjęciem Stanowiska:
    - Za: 14 głosów (9 + 5)
    - Przeciw: 0 głosów
    - Wstrzymało się: 0 głosów
- Stanowisko zostało przyjęte.
- W dyskusji po głosowaniu Członkowie Rady poruszyli zagadnienia dotyczące oceny przygotowania absolwentów przez uczelnie do pracy w zawodzie nauczyciela, monitorowania wizerunku nauczycieli w mediach oraz społecznego postrzegania czasu spędzanego w szkole przez uczniów.

5. Sprawozdanie ze szkoleń dla nauczycieli i wdrażania Reformy26 – ORE

- Wicedyrektor ORE Emilia Kowalczyk-Rumak przedstawiła informację na temat działań ORE (szkolenia kaskadowe) i współpracy między ORE a IBE PIB.
- Głosy w dyskusji:
    - Członek Rady wskazał na to, że szkoły mają poczucie niedostatecznego wsparcia ze strony kuratoriów oświaty (poza działaniami kontrolnymi) oraz wyraził żal, że szkolenia kaskadowe nie ruszyły wcześniej, na etapie wprowadzania zmian w szkołach podstawowych.
    - Przewodnicząca i Wiceprzewodniczący Rady odnieśli się do potrzeby zmiany roli kuratorów i wizytatorów oraz wykorzystania potencjału osób pełniących te role w poszczególnych województwach.
    - Członkowie Rady sformułowali pytania dotyczące ewaluacji szkoleń ORE, w tym skuteczności w docieraniu do nowych odbiorców. Dyr. Kowalczyk-Rumak wyjaśniła m.in., że rozpoczęcie działań szkoleniowych przez placówki doskonalenia było uzależnione od otrzymania formalnych zleceń z MEN.
- Wiceprzewodniczący Rady przekazał informację, że ORE wystąpiło o zmianę swojego przedstawiciela w składzie Rady – nowym przedstawicielem ORE będzie dyrektor Mariusz Biniewski.

6. Informacja na temat nowych zasad recenzji metodycznej

- Z powodów organizacyjnych punkt obrad dotyczący nowych zasad recenzji metodycznej (prezentacja przygotowana przez Elżbietę Strzemieczną) został przeniesiony na kolejne posiedzenie Rady.

7. Ustalenie kolejnych terminów i sprawy różne

- Przedstawiono propozycję zmiany terminu kolejnego posiedzenia Rady na 22 października 2026 r.
- Przewodnicząca Rady zaproponowała termin roboczego spotkania w sprawie stanowiska dotyczącego nauczania matematyki na dzień 1 października 2026 r. o godzinie 15:00.
- Wiceprzewodniczący potwierdził, że Rada ma możliwość niezależnego od IBE PIB przekazania do MEN stanowiska lub rekomendacji w sprawie edukacji matematycznej.

Signature Not Verified
Dokument podpisany przez Anna Beata Kwiatkowska
Data: 2026.10.15 00:32:25 CEST

dr Anna Beata Kwiatkowska, prof. UMK

Przewodnicząca Rady ds. monitorowania wdrażania reformy oświaty
im. Komisji Edukacji Narodowej

Protokół sporządził:
Marcin Marciniak-Mierzejewski